

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/47/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615203311
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3615203311.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. B., nar. XX.XX.XXXX v B., t.č. hospitalizovaná v Nemocnici na okraji mesta Partizánske, zastúpená v konaní opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov matky: maloletej S. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B., J. XXX/XX, t.č. B., I. XXX/X, zastúpená zákonnými zástupcami G. B., nar. XX.XX.XXXX a O. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom B., I. XXX/X a otca neurčeného, o nariadenie predbežného opatrenia , o odvolaní zákonnej zástupkyne G. B. proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 08.06.2015, č.k. 2P/70/2015-9, v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd dočasne zveril maloletú Y. B., nar. XX.XX.XXXX v B. do starostlivosti X. domova, N. XX, I. W. nad O.. Svoje rozhodnutie odôvodnil zákonnými ustanoveniami § 74 ods. 1 O.s.p., § 76 ods. 1 písm. b /O.s.p. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z podnetu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately mal súd za preukázané, že je potrebné dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa, nakoľko je zrejmé, že výchovné prostredie, v ktorom by sa dieťa nachádzalo v prípade, že by bola ukončená jeho hospitalizácia ,neposkytuje dostatočnú záruku, že by sa dieťa nachádzalo v prostredí, kde mu nehrozí ujma na zdraví, kde je oň postarané osobou alebo osobami, ktoré sú v súčasnosti schopné zabezpečiť dieťaťu vyhovujúce prostredie pre výchovu a výživu. Ide o novorodenca maloletej matky, ktorá ešte nedovŕšila 14 rokov, pričom jej správanie vzhľadom k veku a nedostatku zodpovednosti čo sa prejavilo vo vzťahu k povinnostiam dieťaťa, nasvedčuje neschopnosti jednak postarať sa o svoje maloleté dieťa, či významne starostlivosti o dieťa prispieť. Aj matka dieťaťa je vlastne ešte dieťaťom, a to s vážnymi výchovnými problémami. Súd poukázal na nevyhovujúce prostredie v domácnosti maloletej matky, kde v 1- izbovom byte sa má zdržiavať 12 ľudí a zvier, ktorého kontakt s novorodencom môže predstavovať riziko. Je tu podozrenie, že starí rodičia svojím nezodpovedným prístupom k výchove maloletej matky dieťaťa k súčasnej situácii prispeli. Nemožno ich považovať za osoby, ktoré by mohli maloletú matku zastúpiť a vykonávať tak náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú Y., čo i dočasne. Súd poukázal na snahu G. B. ak nie zakryť, tak minimálne sťažiť zistenie tehotenstva jej dcéry, čím mohla ohroziť zdravie dcéry , ako aj zdravie počatého a dňa 02.06.2015 narodeného dieťaťa, maloletej Y.. Súd mal za to, že nariadením predbežného opatrenia bude dosiahnutý jeho hlavný účel a to ochrana záujmu novorodenca, bude umiestnené v prostredí, kde bude oň riadne postarané , a to pod odborným dohľadom, pričom určenie vhodnej formy starostlivosti či osoby, ktorá sa bude o dieťa osobne starať, bude predmetom konania vo veci samej, kde bude môcť tak matka dieťaťa ako aj ďalšie osoby z okruhu rodiny dieťaťa preukázať, že pre dieťa bude najvhodnejšie, aby sa do svojej biologickej rodiny vrátilo.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie zákonná zástupkyňa maloletej matky, G. B. . Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmenil a maloletú Y. B., nar. XX.XX.XXXX v Partizánskom zveril predbežným opatrením do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Uviedla, že momentálne je jej vnučka a dcéra v detskom domove na Myjave. Okresný súd Partizánske v predmetnom uznesení konštatoval, že momentálne jej rodina žije v 1- izbovom byte, kde býva celkovo 12 ľudí a veľký pes, pravdepodobne bojového plemena. Psa nechá z bytu odpratať a bude riešiť aj bytovú otázku, cez príslušné a kompetentné inštitúcie Mesta Partizánske. Je v jej silách, aby si vytvorila a zabezpečila vhodné prostredie pre ďalšiu výchovu a život mal. Y. B., nar. XX.XX.XXXX. Pre jej dcéru ako i vnučku bude najlepšie, ak budú vyrastať a žiť v prirodzenom rodinnom prostredí tak, ako tomu bolo doteraz. Nie je správne, len na základe bytových podmienok, ktoré sa dajú riešiť, vytrhnúť dcéru a vnučku z ich prirodzeného prostredia od rodiny, ktorá im chce pomôcť.

Kolíznym opatrovníkom k podanému odvolaniu uviedol, že sú povinný vykonávať opatrenia na ochranu života, zdravia a priaznivého psychického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa okamžite bez zbytočného odkladu. Maloleté dieťa nepovažujú za vec, ktorú je možné niekam odložiť na vopred neznámu dobu, počas ktorej si ten, kto má záujem o starostlivosť o dieťa upraví svoje pomery. Matku maloletého dieťaťa a jej rodičov považujú za nedbanlivých a vysoko nezodpovedných, pretože starostlivosť o dieťa sa preukazuje reálnym konaním, činmi a nielen hlasitou verbálnou produkciou. Majú za to, že starí rodičia mal. Y. sú vo vzťahu k svojej dcére, mal. S., matke mal. Y. vedome neplnili svoje rodičovské povinnosti a neboli schopní zabezpečiť riadnu a dôslednú výchovu svojej dcéry, čo viedlo ku vzniku krízovej situácie v rodine. Rodičia maloletej matky S. nezvládli výchovu svojej dcéry, čo spôsobilo ohrozenie jej mravného vývinu, pričom ju vystavili nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnili viesť záhaľčivý a nemravný život. Nemožno vylúčiť riziko ich opätovného výchovného zlyhania aj pri zabezpečení výchovy a starostlivosti o mal. Y.. V súčasnej dobe považujú rozhodnutie okresného súdu v Partizánskom ako vecne správne a odvolanie starej matky za nedôvodné.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a / O.s.p., prejednal vec bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správne podľa § 219 ods. 1/ O.s.p. , potvrdiť.

Podľa § 74 ods.1 O.s.p., pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie , ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a

c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Ak má súd nariadiť predbežné opatrenie, musí byť potreba predbežnej úpravy právnych pomerov preukázaná. Ďalšie právne významné okolnosti nemusia byť preukázané, stačí, ak budú aspoň osvedčené, teda vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu sa javia ako pravdepodobné. To znamená, že súd pri úvahe o potrebe predbežnej úpravy pomerov, dokazovanie o právne významných skutočnostiach nevykonáva. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je primárnou povinnosťou súdu starostlivo prihliadať na najlepší záujem dieťaťa a z tohto aspektu posudzovať okolnosti konkrétnej veci .

V preskúmvanej veci z obsahu spisu odvolací súd zistil, že maloleté dieťa sa narodilo maloletej matke, ktorá má len 13 rokov. Rodina maloletej matky žije v jednoizbovom byte, kde sú ďalší 12 členovia rodiny a pes. Odvolací argument zákonnej zástupkyne maloletej matky, že psa nechá z bytu vypratať a bude riešiť bytovú otázku cez príslušné inštitúcie, je zavádzajúci. Matka maloletej matky S. nezvláda výchovu dieťaťa, keď táto vo veku 13 rokov porodila dieťa. Riadne si neplnila ani neplní svoje rodičovské povinnosti. Sama maloletá matka vypovedala, že sa odmieta vrátiť domov k svojim rodičom, ktorí jej vulgárne nadávajú, osočujú ju a dokonca ju viackrát fyzicky napadli. Chcela byť umiestnená v zariadení na výkon rozhodnutia. Maloletá matka dosahovala v škole veľmi slabé vyučovacie výsledky, mala vymeškaný veľký počet hodín. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Partizánskom, č. PE1/OSPOASK/SPO/2014/2001 zo dňa 30.01.2014 bol nad výchovou maloletej S. nariadený dohľad na dobu šesť mesiacov, ktorý však nespĺnil účel. Je potrebné, aby maloletá Y. bola dočasne zverená do starostlivosti detského domova z dôvodu zabezpečenia stabilizácie a starostlivosti o maloletú za situácie, keď i jej matka je sama maloletá. Z predložených správ kolízneho opatrovníka vyplýva, že problémy v rodine sú dlhodobé, stará matka sa doposiaľ nesnažila vyriešiť bytovú otázku, neposkytuje stabilitu rodinného prostredia, svoje rodičovské povinnosti zanedbáva .

V priebehu odvolacieho konania vo veci nariadenia predbežného opatrenia , súčasne s podaným odvolaním, podala stará matka návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 ísm. b/ O.s.p. a domáhala sa, aby súd zveril maloletú Y. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Kolízny opatrovník v práve o prešetrení pomerov uviedol, že rodičia maloletej matky S. nezvládli výchovu svoje dcéry, čo spôsobilo ohrozenie jej mravného vývinu, pričom ju vystavili nebezpečenstvu spustnutia, umožnili jej viesť záhaľčivý a nemravný život. Starých rodičov nepovažujú za dostatočný výchovný a morálny vzor a nie je možné vylúčiť riziko ich opätovného výchovného zlyhania aj pri zabezpečovaní výchovy a starostlivosti o mal. Y.. Vzhľadom na takto zistené pomery maloletého dieťaťa, doposiaľ osvedčené okolnosti danej veci a stanovisko kolízneho opatrovníka , ktorý v danej veci zastupuje maloleté dieťa a chráni jeho záujmy , odvolací súd dospel k záveru, že ponechanie maloletého dieťaťa v dočasnej starostlivosti Detského domova v Novom Meste nad Váhom a to až do rozhodnutia súdu prvého stupňa vo veci samej, je v záujme mal. Y. , na ktorý záujem odvolací súd predovšetkým prihliadal. Zohľadnil predovšetkým tú skutočnosť, že maloleté dieťa sa narodilo maloletej matke, ktorej

výchovu rodičia nezvládli, zanedbávali. A navyše, súd na základe telefonického pohovoru s kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zistil, že maloletá Y. je spolu so svojou matkou, maloletou S. B. od XX.XX.XXXX v Detskom domove v Novom Meste nad Váhom, pričom stará matka, G. B. vnučku ani dcéru doposiaľ nenavštívila. Odvolací súd zdôrazňuje, že ide o dočasné opatrenie - dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti detského domova, ktorý pojem nie je totožný s pojmom výchovy, a preto bude toto predbežné opatrenie trvať len do doby, kým súd nerozhodne vo veci samej. V tomto konaní budú obaja starí rodičia nepochybne vypočutí ako účastníci konania a môžu predniesť všetky svoje dôvody pre rozhodnutie súdu, môžu predkladať a označovať dôkazy na dôvodnosť svojich tvrdení, pričom súd prvého stupňa sa musí podrobne so všetkými tvrdeniami oboch starých rodičov, resp. starej matky zaoberať, vykonať dokazovanie v zmysle návrhov starých rodičov a kolízneho opatrovníka ako i dokazovanie, ktoré považuje sám potrebné vykonať (§120 ods 2 O.s.p.).

Vzhľadom na uvedené prvostupňový súd správne uzavrel, že zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia boli splnené, preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne, podľa § 219 ods. 1 O.s.p., potvrdil.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.